

До

Народно Събрание,
Пл. „Княз Александър I“ № 1
София 1169
Парламентарна Комисия по
"Енергетика"

На вниманието на:

г-н Валентин Николов
Председател

СТАНОВИЩЕ

От

“МЕТ Енерджи Трейдинг България“
ЕАД – търговец на природен газ

„ВИЕЕ България“ ЕООД- търговец на
природен газ

„ЕКОС 17“ ООД- търговец на
природен газ

„СПС Глобъл“ ООД- търговец на
природен газ

„Рантеко“ ЕООД – търговец на
природен газ

**Относно: Закон за изменение и допълнение на Закон за енергетиката ("ЗИД на ЗЕ") вх.
№ 054-01-27/31.03.2020 г.**

Уважаеми г-н Николов,

Запознахме се внимателно с предложените текстове на Закон за изменение и допълнение на Закон за енергетиката и сме на мнение, че ако част от текстовете на законопроекта бъдат приети в сегашната им редакция, биха имали дългосрочен негативен ефект върху либерализирания пазара на природен газ в Р. България.

На първо място приветстваме постигнатият от „Булгаргаз“ ЕАД успех в преговорите с ООО "Газпром Експорт" и договореното съществено намаление в цените на природен газ за доставка. На мнение сме, че това е резултат от дълги и нелесни преговори и се надяваме, че в следствие на тази промяна ще е налице дългосрочен позитивен ефект, както за българската икономика така и за целия пазар на природен газ в Р. България.

Ние, като представители на фирми занимаващи се с търговия на природен газ в Р. България и региона на централна и югоизточна Европа, сме радатели и подкрепяме всяка инициатива, мярка и проект, които допринасят за развитието и установяването на конкурентен, предвидим и ликвиден свободен пазар на природен газ, който да гарантира най-добри условия и конкурентна среда в полза на бизнеса и крайните потребители. В този смисъл, сме сериозно

обезпокоени от една страна от избраният подход за ретроактивно прилагане на цени за доставка на природен газ и от друга, от начина на комуникиране с обществеността на ефектите от прилагането на тези цени.

Считаме, че текстовете на ЗИД на ЗЕ в предложената редакция не отразяват в пълнота и по достатъчно прецизен начин динамиката на търговските и финансови взаимоотношения между търговските участници, които ще са директно или косвено засегнати от предвидените изменения. По-долу представяме на Вашето внимание конкретните причини за изразеното безпокойство и аргументи в тази посока.

Както Ви е известно в момента на българският пазар са активни относително малък брой търговци на природен газ. Тези търговци на практика поемат изцяло рисковете от развитието на либерализацията на пазара и същевременно активно спомагат за повишаване на конкуренцията и качеството на услугите, създаването на ликвидност. Същевременно допринасят за диверсификация на маршрутите и източниците за доставка на природен газ. Всички тези принципи и основополагащи цели са не само заявени като приоритет на Българското правителство, но и са изисквания на Европейските енергийни регулации, както и необходимо условие за успешното дългосрочно развитието на ликвиден либерализиран пазар на природен газ в Р. България.

Поради липса на действащ ликвиден, конкурентен пазар на природен газ и газова борса преди началото на 2020 г. на практика не съществуваше приложима референтна цена, която се явява основен елемент и необходим репер за целите на договарянето на конкурентни пазарни цени между търговските участници. Поради фактическото състояние на българския пазар на природен газ, който е силно зависим от един източник и е с преобладаващ регулиран сегмент, единственият възможен метод за определяне на референтна цена се явяваше регулираната цена за обществена доставка, определяна от КЕВР. Поради това, обичайна практика при сделки на свободно договорени цени, е в договорите за доставка на природен газ сключвани между търговци и техни клиенти да се включват договорни клаузи, преращащи към регулирана цена на обществения доставчик. Също така, обичайна практика е да се включват клаузи, които предвиждат механизми за корекция в случай на промяна на тази цена с цел отразяване динамиката на пазара.

На практика ползите от намаляването на цените би следвало да облагодетелства единствено клиентите на обществения доставчик, които са купували природен газ с вносител Газпром. За всички останали търговски участници, получили доставки на природен газ не от обществения доставчик, а от алтернативни доставчици, не би следвало да има нито пряк, нито косвен ефект от това намаление. С предвидените промени в ЗИД на ЗЕ и въвеждането на регулирани цени на Булгаргаз с ретроактивен ефект, без да се отчита реалния ефект от тези регулирани цени върху извършваните сделки на либерализиран пазар, както и взаимовръзките между търговските участници, действащи едновременно на регулиран и свободен пазар се създава правна несигурност.

Липсата на ясна регламентация и изрични законови текстове недвусмислено определящи търговските участници, за които ще се приложи намалението в цените и тези за които няма да важат новите регулирани цени, неизбежно ще доведе до търговски спорове между търговските партньори. Тази несигурност, ще има дълготраен ефект, чийто пряк резултат ще е недоверие в свободния пазар като платформа за свободна търговия при предвидими и ясни правила и условия.

Същевременно, ще възникнат ред основателни въпроси относно стабилитета, обхвата и ефектите на административните актове на енергийния регулатор-КЕВР, както и въпроси относно равнопоставеността и естествената конкуренция между регулиран и либерализиран пазар.

От така предложените текстове негативи от сделки по закупуване на количества природен газ, доставени не от обществения доставчик, а от други доставчици, ще търпят както търговците на природен газ така и крайни снабдители и дружества с издадени лицензии за производство и пренос на топлинна енергия.

Предвид гореизложеното и с ангажираност към дългосрочното развитие на стабилен, предвидим, ликвиден и конкурентен пазар на природен газ в Р. България, представяме на Вашето внимание, конкретни предложения за прецизиране на текстовете на ЗИД на ЗЕ с които се надяваме да се съобразите, с цел смекчаване на негативните ефекти върху търговски участници, които не са закупували природен газ от обществения доставчик.

В тази връзка, Ви предлагаме да обсъдите и приемете следните предложения за прецизиране на текстовете на § 2 на ЗИД ЗЕ както следва:

1. Алинея трета на § 2 придобива следната редакция:

"С решенията и за периодите по ал. 2, Комисията за енергийно и водно регулиране, съответно изменя и цените, на крайните снабдители на природен газ."

2. В алинея шеста на § 2 се правят следните изменения и допълнения:

Думите "при съобразяване с" намиращи се след думите "топлинна енергия," и преди думите "решения по ал. 2" се заменят със "... при отчитане на закупените количества природен газ от лицата, на които е издадена лицензия за производство и пренос на топлинна енергия, в периоди и по цени обхванати от, ..".

В последното изречение на същата алинея думата "случаи" се заменя със думата "случай".

3. В алинея осма на § 2 в последното изречение между думите "на лицата" и "в 14-дневен срок", се добавят думите "по ал. 1".

4. Създава се нова алинея седемнадесет на § 2, със следното съдържание:

".... Утвърдените по реда на алинея втора цени не се прилагат за договори за доставка на природен газ по свободно договорени цени, които не са сключени от обществения доставчик на природен газ, независимо от начина на формиране на цената за продажба на природен газ по тези договори."

С уважение:

“МЕТ Енерджи Трейдинг България“ ЕАД

„ВИЕЕ България“ ЕООД

„ЕКОС 17“ ООД

„СПС Глобъл“ ООД

„Рантеко“ ЕООД